

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Auditdienst Rijk
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Managementreactie auditrapport
2024 Ministerie van Justitie en
Veiligheid (VI)
Ministerie van JenV
Ministerie van AenM

Datum 22 mei 2025
Betreft Managementreactie auditrapport 2024 Ministerie van Justitie
en Veiligheid (VI)

Datum
22 mei 2025

Geachte collega's van de ADR,

Op vrijdag 14 maart jl. heeft u een goedkeurende verklaring gegeven bij het Jaarverslag 2024 van het ministerie van Justitie en Veiligheid en op donderdag 20 maart hebben wij uw *'Auditrapport 2024, begrotingshoofdstuk VI behorende bij het ministerie van Justitie en Veiligheid'* (met kenmerk 2025-0000009929) in goede orde ontvangen.

Wij willen u bedanken voor uw positieve auditrapport en de conclusie dat het ministerie de opgaande lijn in de kwaliteit van het financieel beheer ten dele heeft weten te continueren.

In het jaar 2024 zijn er wederom veel ontwikkelingen geweest die van invloed waren op het primaire proces van de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Asiel en Migratie (AenM). Zo waren er geopolitieke ontwikkelingen zoals de oorlog in Oekraïne en de toenemende wereldwijde cyberdreiging.

Daarnaast is er in 2024 veel veranderd in de nationale politiek. Per 2 juli 2024 trad een nieuw kabinet aan en zijn er drie nieuwe ministeries bij gekomen, waaronder het ministerie van AenM. Het kabinet besloot dat de nieuwe ministeries worden ondersteund vanuit de bestaande ministeries, wat voor de directies en afdelingen van het departement betekende dat zij een uitgebreider takenpakket kregen. Daarnaast is de portefeuille Inburgering overgedragen vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) naar het ministerie van JenV.

De ministeries JenV en AenM hebben zich sterk ingezet om ondanks de nationale en internationale politieke ontwikkelingen, de bevindingen op het gebied van het financieel beheer te verbeteren en zelfs op te lossen. In deze managementreactie gaan wij in op de bevindingen die u in uw controle over het jaar 2024 heeft geconstateerd.

Algemeen beeld

Wij herkennen uw bevindingen en aanbevelingen in het auditrapport en er zijn geen discussiepunten of verschillen van inzicht. In algemene zin constateert u dat JenV/AenM de stijgende lijn ten dele volgt ten aanzien van de door u beoordeelde bevindingen. Daarnaast is de bevinding over de *afpakketen executeerbare ontnemingsmaatregelen OM* na lange tijd vervallen.

Directie Financieel-
Economische Zaken

Datum
22 mei 2025

U heeft echter ook een nieuwe bevinding, de *Informatiebeveiliging*, vanwege de toenemende cyberdreiging die veroorzaakt wordt door de recente geopolitieke ontwikkelingen. U concludeert dat JenV/AenM op het gebied van informatiebeveiligingsmaatregelen niet voldoende kan anticiperen op de toenemende cyberdreiging.

Daarnaast besloot het nieuwe kabinet dat in 2024 is aangetreden om het ministerie van AenM op te richten. U bevestigt dat de kwaliteit van het financieel beheer van JenV stabiel is gebleven, ondanks de departementale herschikking.

Naast de bovengenoemde bevindingen, ziet u veel ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op het financieel beheer van JenV en AenM. Het is onze verantwoordelijkheid en inzet om de gevolgen van deze ontwikkelingen goed te beheersen. Het vergt tijd en capaciteit om de positieve trend voort te zetten en om het beeld, dat JenV en AenM het financieel beheer behoorlijk op orde hebben, overeind te houden.

Bevindingen 2024

Wij zijn verheugd dat de bevinding over de *afpakketen executeerbare ontnemingsmaatregelen OM* na 8 jaar door u als voldoende op orde bestempeld is. Daarnaast onderschrijven wij het beeld met betrekking tot de bevindingen *prestatieverklaren IND*, *factuurverwerking* en *inkoopbeheer DJI*, de *Prestatieonderbouwingen agentschappen zonder controleverklaring*. In 2024 is er een nieuwe bevinding bij gekomen over de *informatiebeveiliging*.

U constateert dat er bij alle bevindingen een zichtbare verbetering is opgetreden. Van de in totaal vijf bevindingen, hebben er drie betrekking op prestatieverklaringen. Er is een zichtbare lichte verbetering bij het prestatieverklaren van de agentschappen. Bij de IND ziet u een forse verbetering ten opzichte van het voorgaande jaar. De IND heeft echter vanwege de overschrijding van de materialiteit een verklaring met beperking gekregen. U constateert zichtbare verbeteringen in het proces van prestatieverklaren en factuurverwerking bij DJI, dit heeft bijgedragen aan het feit dat u een goedkeurende verklaring heeft afgegeven voor DJI. Opmerking daarbij is dat de kwaliteit van het inkoopbeheer niet is verbeterd in 2024.

Wij blijven ons inspannen om de opgaande lijn voort te zetten. Er zijn verbetermaatregelen ingezet om de bevindingen verder te verhelpen. De reeds ingezette verbetermaatregelen worden in 2025 gecontinueerd.

Afpakketen executeerbare ontnemingsmaatregelen OM - voldoende op orde

Wij zijn verheugd dat deze bevinding bij het OM na 8 jaar is opgelost. Het OM heeft in 2024 aangetoond dat de interne beheersing van de primaire processen blijvend op orde is. De bevinding van het beheer van het waardebeslag was in 2023 al opgelost en de bevinding op het openstaand recht ontnemingen is in 2024 opgelost. Hiermee heeft het OM een mooie stap gemaakt en is de bevinding op de afpakketen volledig opgelost.

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

Datum
22 mei 2025

De interne beheersing van het openstaand recht ontnemingsmaatregelen is aantoonbaar geborgd door de implementatie van een digitaal dashboard. Het aantal zaken "openstaand recht" is afgenomen naar een beheersbaar aantal van 29, de tijdigheid wordt tevens steeds hoger. Het OM heeft een mooie stap gemaakt, hiermee is de bevinding op de afpakketen in uw onderzoek als voldoende op orde bestempeld.

De naleving van de aanlevertijd van 14-dagen na dubbele onherroepelijkheid van ontnemingszaken aan het CJIB blijft een herkenbaar aandachtspunt. Wij voeren regelmatig overleg met het CJIB om de doorlooptijden te bespreken, sinds 2024 betrekken wij ook de Zittende Magistraat (ZM). Door de eerder getroffen maatregelen wordt het risico steeds beperkter, gezien de toenemende betrouwbaarheid en het steeds lagere risico dat bedragen niet volledig geïnd kunnen worden. Het OM zal in 2025 doorgaan met het altijd inzichtelijk maken van waarom de aanlevertijd van 14 dagen in sommige gevallen niet behaald wordt.

Prestatieverklaren IND

Wij waarderen uw gedetailleerde analyse en het heldere overzicht van de voortgang die de IND heeft geboekt op het gebied van prestatieverklaren. Dit stelt ons in staat om met vertrouwen vooruit te kijken naar de verdere verbetering in 2025.

De maatregelen die in 2024 zijn geïmplementeerd hebben positieve resultaten opgeleverd. Zo is het normenkader aangescherpt, zijn er tools toegevoegd zoals het e-learning model en de quick reference card (QRC) en zijn wij voortdurend in gesprek met de prestatieverklaarders en controllers via de werkgroep Red de Jaarrekening (ReJa). We zijn van mening dat de maatregelen aanzienlijke vooruitgang brengen en bijdragen aan het verankeren van de processen in de dagelijkse praktijk. Dit komt met name door de structurele verbeteringen en de intensivering van de controles op zowel centraal als decentraal niveau.

De handelingsperspectieven die door u worden voorgesteld bieden belangrijke vervolgstappen. Wij erkennen dat er nog werk te doen is, met name op het gebied van de kwaliteit van de prestatieverklaringen en het verder verfijnen van het normenkader. Hierbij benadrukken wij dat het verbeteren van de prestatieverklaring en factuurcontrole een prioriteit is. Het is een continu proces dat de aandacht vereist van alle betrokkenen. Wij zijn ervan overtuigd dat de door u voorgestelde maatregelen in 2025 verder zullen bijdragen aan het verbeteren van prestatieverklaren.

Factuurverwerking en inkoopbeheer DJI

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

Wij (h)erkennen de bevindingen en zijn verheugd dat onze inspanningen hebben geleid tot zichtbare verbeteringen in het proces van prestatieverklaren. Tegelijkertijd zien wij dat er nog werk te doen is. Zo willen wij doorgaan met het sturen op de maandelijkse uitkomsten van het dashboard en zal de 'handreiking prestatieverklaren' verder worden uitgewerkt. Daarnaast zullen wij, samen met het FDC en DFEZ, onderzoeken of er andere maatregelen nodig zijn om het aantal boekfouten en fouten op de tarieven omlaag te krijgen.

Datum
22 mei 2025

Wij kunnen ons tevens vinden in de door u voorgestelde handelingsperspectieven omtrent het inkoopbeheer. De verbetermaatregelen, die in 2023 uitgebreid zijn, zullen in 2025 verder worden ingebed in de organisatie. Dit is een continu gemonitord proces, zodat de inkoopprocessen op een uniforme wijze worden uitgevoerd.

De beïnvloedbare rechtmatigheidsbevindingen hebben binnen DJI geleid tot een extra bewustwording van het inkoopbeheer en de taken die de inkoopafdeling (IUC) voor de organisatie uitvoert. DJI heeft voor 2025 extra beheers- en verbetermaatregelen genomen, met als doel het borgen van tijdige betrokkenheid van- en geïntensiveerde samenwerking met de afdeling inkoop.

Prestatieonderbouwingen agentschappen zonder controleverklaring

In de afgelopen jaren zijn bijna alle bevindingen van de ADR op verschillende onderwerpen met betrekking tot de financieel-administratieve verwerking opgelost. Mede daarom is de benaming van de bevinding gewijzigd in 'prestatieonderbouwingen agentschappen zonder controleverklaring'. Er staat nog één bevinding open bij het prestatieverklaren bij de agentschappen zonder controleverklaring (NFI, Justid, Justis en JIO). U constateert dat er een lichte verbetering zichtbaar is bij het prestatieverklaren van de agentschappen.

In mei 2024 hebben wij het Dashboard prestatieverklaren beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de eerste lijn om de onderbouwing van prestatieverklaringen tijdig en op de juiste locatie in het financieel administratief systeem vast te leggen, conform het inkoop- en betaalproces. De agentschappen zonder controleverklaring hebben zich ingespannen om de prestatieverklaringen te verbeteren.

De verwachting is dat de verbetering van de kwaliteit in de Administratieve Organisatie/Interne Bedrijfsvoering (AO/IB) van de 1^e lijn zal doorzetten in 2025 en dit ook zal leiden tot een vermindering van de controledruk.

Informatiebeveiliging

De informatiebeveiliging is sinds dit jaar een nieuwe bevinding. Wij hebben in het Cybersecuritybeeld Nederland 2024 eerder bevonden dat de digitale dreiging voor de ministeries van JenV en AenM toeneemt, dit komt mede door de oplopende geopolitieke spanningen.

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

Datum
22 mei 2025

De ministeries van JenV en AenM zetten zich in om de informatiebeveiliging te verbeteren. Zo zijn wij bezig met het vergroten van het inzicht in de risico's voor informatiebeveiliging. Dit inzicht is nodig om te kunnen sturen op het informatiebeveiligingsbeleid en te kunnen toezien op de uitvoering daarvan. Daarnaast werken wij aan het opvolgen van de voortgang van de red teaming onderzoeken, de accreditatie van de verwerking van bijzondere informatie en de invoering van de NIS2 richtlijn. De NIS2 richtlijn vraagt deze sturing en toezicht.

Ontwikkelingen

De onderstaande ontwikkelingen hebben volgens uw onderzoek mogelijk invloed op het financieel- en materieel beheer van JenV/AenM:

- Totstandkoming ministerie van Asiel en Migratie
- Doorontwikkeling van het FDC JenV
- Risico op 'parkeren' van projectgelden bij agentschappen
- Werkwijze JenV loon-prijsbijstelling
- Uitvoering van bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO)
- Tijdigheid aanleveren ontnemingsmaatregelen
- Bewaken van opvolging 'overige' aanbevelingen
- Bij verantwoording laatste HVP-mijlpaal
- Rol categoriemanagement software versus strategisch leveranciersmanagement
- Afbouwen van schijnzelfstandigheid
- Voortgang NIS2-implementatie bij JenV-organisaties
- Toetsen van aansluiting tooling op functionele eisen AI
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- Ontwikkeling van duurzaamheidsverslaglegging

Wij spannen ons in om deze ontwikkelingen te beheersen en waken ervoor dat deze ontwikkelingen niet evolueren tot bevindingen of onrechtmatigheden.

U concludeert dat de *totstandkoming van het ministerie van Asiel en Migratie* zo efficiënt en doelmatig mogelijk ingevuld is, conform de opdracht. Het ministerie van AenM bestaat sinds 2 juli 2024, daarna is er gewerkt om het ministerie organisatorisch in te richten. Het kabinet besloot dat de nieuwe ministeries worden ondersteund vanuit de bestaande ministeries. Vanaf 2025 zullen de ministeries van JenV en AenM ieder een eigen begroting en verantwoording hebben. De oprichting van AenM is op het gebied van het financieel beheer nog niet volledig klaar, er zijn een aantal regelingen die nog geïmplementeerd moeten worden bij AenM.

Daarnaast benoemt u de *doorontwikkeling van het FDC* als dienstverleningsorganisatie als ontwikkeling. U benoemt dat er bij het FDC ambitie is om het accountbeheer, de financiële verantwoording en de interne processen te verder te verbeteren. De opkomst van AI zou kunnen helpen met deze doorontwikkeling.

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

Datum
22 mei 2025

Wij zullen het *opvolgen van uw 'overige' aanbevelingen* gaan bewaken. Dit zal als onderwerp meelopen in het jaarlijkse proces van het verbetertraject. Daarbij zullen wij blijven waken op bovenmatige bevoorschotting van projecten bij de financiering van agentschappen. Momenteel wordt hier een procesbeschrijving voor opgesteld, deze zal rond de zomer definitief vastgesteld worden.

Wij willen u nogmaals bedanken voor het onderzoek en uw aanbevelingen. De door u gerapporteerde bevindingen onderschrijven wij en hebben net als voorgaande jaren onze volledige aandacht.

Met vriendelijke groet,

Directeur Directie Financieel Economische Zaken
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van Asiel en Migratie